

Р Е Ш Е Н И Е
№ 456
гр.Перник, 19 ноември 2013 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Административен съд – Перник, в публично заседание проведено на двадесет и пети октомври през две хиляди и тринадесета година, в състав:

СЪДИЯ: Слава Георгиева

при секретаря И.И***, като разгледа докладваното от съдията административно дело № 719/2013г. по описа на съда, за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и следващите от Административно процесуалния кодекс /АПК/.

Производството е образувано по повод жалба от П.Ж.М.,*** против решението по протокол № 1 от 11.02.2013г., в частта му по т. 5, приложение № 2, т. 4042 на МКВП при МС, с което ѝ е отказано предоставяне на възстановителна помощ за подпомагане възстановяване на жилището ѝ, засегнато от природно бедствие. С жалбата се иска отказът да бъде отменен като неправилен поради неспазване на установената форма, наличие на съществени процесуални нарушения и като издаден в противоречие с целта на закона. По същество се иска въпросът да се реши като се уважи искането за получаване обезщетение в размера, определен от експертната оценка на лицензирания оценител на недвижими имоти и инженер конструктора и представляващо действителните вреди нанесени на имота му в следствие на станалото на 22.05.2012г. земетресение с епицентър територията на община Перник. В съдебно заседание жалбата се поддържа и се иска да бъде уважена.

Ответника по жалбата-Междуетадомствена комисия за възстановяване и подпомагане при Министерски съвет на Република България чрез процесуалния си представител пледира за отхвърляне на жалбата като неоснователна.

Административен съд Перник, като разгледа образуваното пред него дело и взе предвид представените от страните писмени доказателства, намира за установено следното:

По допустимостта:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е в законоустановения срок по чл. 149, ал. 1 от АПК и от лице, разполагащо с активна легитимация да оспори атакувания акт. По същество с акта се засягат негови права и интереси и същото има правен интерес да поиска отмяната му. Срокът за обжалване е започнал да тече от датата на получаване на писмо с изх. № 12/Д-5533-1 от 19.03.2013г., приложено по делото ведно с обратна разписка удостоверяваща връчването му. Отделно от това в самия акт няма указание пред кой орган и в какъв срок се обжалва, то съответния срок на обжалване се удължава на два месеца, съгласно чл. 140, ал. 1 от АПК и се констатира, че пак жалбата е в законоустановения срок. С тези доводи се отхвърля искането на процесуалния представител на ответника по жалбата за оставяне без разглеждане на жалбата и за прекратяване на производството по делото като недопустимо в условията на чл. 159, т. 5 от АПК.

Видно от съдържанието на оспореното по съдебен ред решение на МКВП при МС, същото съставлява отказ да се предостави възстановителна помощ, във връзка с преодоляване на последиците от земетресението на 22.05.2012г.. В това производство,

съгласно изискванията на Закона за защита при бедствия и на правилника за организацията ѝ, Комисията взема решение за отпускане на целевите средства от републиканския бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване или постановява отказ в изрично разписани случаи. Горното предполага, че атакуваното решение има белезите на индивидуален административен акт по определението дадено в чл. 21, ал. 1 от АПК и за същия е допустимо осъществяването на съдебен контрол за законосъобразност. Твърденията на ответника по жалбата в смисъла, че тези актове не подлежат на съдебен контрол не се споделят. Доводи в тази връзка директно се извличат от нормите на Конституцията на Република България, която е върховен закон и другите закони не могат да ѝ противоречат, а разпоредбите ѝ имат непосредствено действие. Всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени неговите права или законни интереси, съгласно чл. 56 и съгласно важния и съществен конституционен текст на нормата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на РБ, според който гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените от закона. Именно, предвид ролята и значението на общата клауза, настоящия състав съобразявайки се и с практиката на Конституционният съд, който винаги е тълкувал ограничително възможността да се изключи съдебното обжалване на административните актове, която допуска чл. 120, ал. 2, както и с широкия обхват на понятието индивидуален административен акт се приема, че тази категория актове не са изключени от съдебна проверка за законосъобразност и за тях важат общите правила на АПК и специалните разпоредби на Закона за защита при бедствия и подзаконовите актове по прилагането му.

По основателността:

С молба до Кмета на община Перник жалбоподателката е поискала да се сформира комисия, която да извърши оценка на щетите на жилището ѝ. Към молбата си е приложила копие от акт за собственост, удостоверение за данъчна оценка на имота и декларация, че жилището му е единствено.

В изпълнение на правомощията си по чл. 65 от ЗЗБ, Кмета на община Перник е привел в действие плана за защита при бедствия и е издал заповед за сформирание на екипи от експерти, които да извършат оглед и да направят оценка на вредите на засегнатите от земетресението жилищни имоти на физически лица. По делото е налична експертна оценка, в която са описани вида и характера на вредите. Препоръчала е първоначални незабавни строително монтажни работи, които работи са оценени в размер на 1457 лева.

От писмо изх. № 102-07-363 от 07.02.2013г. е видно, че е свикано заседание на МКВП при МС на 11.02.2013г. и е определен дневния му ред. Към писмото е приложен доклад за предоставяне на средства от републиканския бюджет за преодоляване на последиците от бедствия, изготвен от секретаря на Комисията, съгласно чл. 9, т. 3 от Правилника. В доклада са предложени две проектни решения, с първото да се утвърди целево финансиране в размер на 32 737 967 лева, съгласно приложение № 1 и № 2 и с второто-да се откаже целево финансиране на група лица съгласно приложение № 2, с допълнително изложени към доклада мотиви. От тези мотиви е видно, че възстановителна помощ не се предоставя за леки вреди, при които не се засяга конструкцията на сградата и за текущ ремонт, по смисъла на пар. 5, т. 43 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията. Доклада е приет от МКВП при МС.

С решението по протокол № 1 от 11.02.2013г., в частта му по т. 5, приложение № 2, т. 4042 МКВП при МС е отказала да предостави на жалбоподателката възстановителна помощ за подпомагане възстановяването на жилището ѝ, засегнато

от природното бедствие. Мотивите в атакуваното решение са “несъответствие с изискванията на Правилника за организацията и дейността на МКВП при МС”.

При така установеното от фактическа страна и въз основа на целия доказателствен материал по делото, състава намира жалбата за основателна. Правните изводи са следните:

Закона за защита при бедствия урежда осигуряването на защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при бедствия. Защитата при бедствия се извършва на национално, областно и общинско ниво и се осъществява чрез подпомагане и възстановяване, съгласно чл. 5, т. 3 от ЗЗБ. Целта на закона е пострадалите лица да бъдат подпомогнати чрез предоставяне на неотложна и възстановителна помощ и да се извършат неотложни възстановителни работи след бедствие. За оптимизиране дейността по възстановяване и подпомагане е създадена МКВП при МС, която взема решение за отпускане на целевите средства от републиканския бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване, съгласно чл. 56 от ЗЗБ. Възстановителната помощ за пострадали от бедствие лица се предоставя при условия, по ред и в размери, определени с правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ.

Атакувания акт, предмет на настоящото производство е издаден от компетентен орган-МКВП при МС и спор между страните в тази връзка няма. Акта, е в писмена форма, но няма необходимото съдържание по чл. 59, ал. 2 от АПК, нито отговаря на специалните разпоредби на правилника. За да се произнесе по искането, с което е сезиран органът е приел, че е налице обявено бедствено положение, че същият е компетентен да се произнесе по искането, че същото е придружено от необходимите документи по чл. 28, ал. 1 от правилника и е внесено по реда на чл. 28, ал. 2 от Кмета на общината. По тези факти също няма спор, с оглед на което настоящия състав приема, че акта е издаден от компетентния държавен орган-действащ в случая като административен орган, по смисъла на пар. 1, т. 1 от ДР на АПК.

Предпоставките заложи в ЗЗБ и в ПОД на МКВП при МС за издаване на позитивен акт са: лицето, да е пострадало от природно бедствие, да е собственик на законно построено и единствено жилище и да не се касае за текущ ремонт. Записът в атакувания акт-“несъответствие с изискванията на правилника” не е въведено като основание за постановяване на отказ по редовно направено искане за предоставяне на възстановителна помощ по реда на ЗЗБ.

Причината, поради която не е отпусната възстановителна помощ е посочена като чл. 29, ал. 3 от ПОД на МКВП към МС. Това не е достатъчно за да се приеме, че атакувания акт е мотивиран. Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, индивидуалният административен акт трябва да съдържа фактическите и правни основания за издаването му, което ще рече, установените от административния орган факти да бъдат подведени под хипотезата на правна норма, в резултат, на което да се приложи диспозицията ѝ. От атакувания акт не става ясен механизма за определяне на лицата, които ще бъдат подпомогнати, нито как е определен той и какви са параметрите въз основа, на които е направен конкретния отказ. Тази немотивираност на акта пречатства ефективната защита на засегнатото лице, а така също и проверката за законосъобразност на атакувания акт.

Освен общите правила на АПК по отношение на проверявания административен акт следва да са отчетени и специфичните изисквания на ПОД на МКВП, както и правилата за работа приети при разглеждане на заявленията на пострадалите лица.

Посочването на законовия текст, който позволява да бъде отказано предоставянето на възстановителна помощ не е равнозначно на излагане на мотиви от административния орган. За да бъде мотивирано приетото от комисията решение

следва да бъдат посочени фактическите основания за всеки конкретен случай, които обосновават извода, че е налице хипотезата на чл. 29, ал. 3 от ПОД на МКВП. Фактическите основания са юридическите факти от които органът издател на акта черпи упражненото от него право.

В представеното становище и доклад на секретаря на МКВП, които са част от преписката послужила на органа да се произнесе се излагат общи положения и се предлага общо управленско решение. След като общите мотиви следва да се тълкуват, за да бъдат отнесени към всеки отделен случай те трябва да са ясни, недвусмислени и да не подлежат на тълкуване, а категорично и безпротиворечиво следва да налагат извод, че административният орган правилно е приложил закона, което в случая не се наблюдава.

В случая, като мотиви не могат да се ценят предложенията за отказ или за предоставяне на възстановителна помощ за жилища частна собственост подписани от гл. секретар на МКВП при МС, които са също част от приложените писмени доказателства по делото. Становището, съдържа дословно цитиране на разпоредбата на чл. 29, ал. 3 от ПОД на МКВП, както и разясняване какво е съдържанието на понятието текущ ремонт според §5, т.43 от ПЗР на ЗУТ. Дали правната норма е изписана в акта с думи или с нейното цифрово изражение е без значение за мотивирането и обосноваването му, това не дава яснота по въпроса защо и на какво основание точно тази правна норма е относима към молбата на жалбоподателя. Мотивите в акта следва да сочат какви са и фактическите констатации на органа, които налагат приложението на цитираната правна норма. Фактически констатации органът не е извел, а и липсват данни същия да се е запознал в цялост с административната преписка. След като ползва за ориентир цената, която са дали експертите за отстраняване на повредите следва да прочете и конструктивното становище и въз основа на него да даде заключение за какъв вид ремонт става дума. Срещу общата формулировка “Несъответствие с изискванията на правилника” жалбоподателя не може адекватно да се защити и да изложи аргументи и ангажира относими доказателства, които да я оборят. Тази обща формулировка поставя и в невъзможност състава да осъществи цялостен контрол за законосъобразност върху атакувания акт.

От съвкупния анализ на доказателствата по делото настоящия състав приема, че в случая административния орган е подходил формално, избирателно и без да се съобрази с административно производствените правила, които са гаранция за постановяването на законосъобразен административен акт. Не се е съобразил и с общите принципи залегнали в АПК-равенство, прозрачност, последователност и предвидимост. Особено съществен момент е, подходът при бедствени ситуации да е един и същ по отношение на всички пострадали лица. Безспорно природното бедствие завари всички държавни институции неподготвени и крайно изненадани. В цялото производство по предоставяне на средства за възстановяване оценителите са най-слабото звено, защото всеки един от тях е работил по различна методика на оценяване и при едни и същи вреди дори по една и съща сграда оценките са различни. В конкретния казус, изготвения протокол на конструктура и оценителя е вътрешно противоречив. От това конструктивно становище не може да се направи извод, че се касае за текущ ремонт, нито може на доверие да се приеме, че става въпрос за леки повреди. При липса на мотиви, от който да е видна волята на административния орган следва да се приеме, че акта е немотивиран. Разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от АПК регламентира задължителното съдържание на административните актове, когато те са издадени в писмена форма. Възможността, която е разписана в чл. 7, ал. 1 от правилника на МКВП при МС в случай на отказ е решението задължително да се мотивира. При липсата на един от посочените реквизити е налице нарушение свързано със изискването на закона относно формата на издадения административен акт.

При преценката си относно характера на допуснатото от административния орган нарушение, решаващият състав намира, че същото е съществено, тъй като не са съобразени и обсъдени от комисията относими доказателства свързани с характера и размера на щетите, наличието или липсата на минимално необходимите битови условия за живеене. Не са приети прозрачни критерии, които да определят кои вреди са леки и няма да подлежат на подпомагане и за кои лица ще се приеме, че живеят в неравностойно положение. По делото се ангажираха доказателства, от които се установява, че жалбоподателката е вдовица и с призната трайна неработоспособност, както и че сама се грижи за две малолетни деца. Тези факти не станали известни на органа при постановяване на решението му поради обстоятелството, че не е изискал такива доказателства. Всичко изложено мотивира състава да приеме, че атакувания акт е немотивиран, вътрешно противоречив, необоснован, постановен в нарушение на материално правните разпоредби и не съответства на целта на закона, което е достатъчно основание за отмяната му в условията на чл. 143, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК.

При отмяна на административния акт според правилото на чл. 173 от АПК, съдът има правомощие да реши въпроса по същество или да върне преписката на административния орган за ново произнасяне. Естеството на акта не позволява решаване на спора по същество от съда. Отпускането на възстановителна помощ и нейният размер е изцяло в компетентността на административния орган-МКВП към МС, на когото с нормативен акт е предоставена компетентност да определи лицата, на които следва да се отпусне помощ и размера на предоставената помощ. Поради изложеното преписката следва да бъде върната на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с мотивите на настоящото решение и за постановяване на акт, съобразен с чл. 29, ал. 2 от ПОД на МКВП при МС.

Страните не претендират разноски поради което и не се присъждат такива.

Водим от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдия при Административен съд Перник

Р Е Ш И:

Отменя по жалба на П.Ж.М.,*** решението по протокол № 1 от 11.02.2013г., в частта му по т. 5, приложение № 2, т. 4042 на МКВП при МС, с което ѝ е отказано предоставяне на възстановителна помощ за подпомагане възстановяване на жилището ѝ, засегнато от природно бедствие.

ИЗПРАЩА делото като преписката за ново произнасяне по искането на Кмета на община Перник с изх. № 12/СЛУ-9104 от 30.11.2012г. по отношение на П.Ж.М.,***, по т. 1.

Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от съобщаването му на страните чрез Административен съд Перник до Върховен административен съд на Република България.

Съдия:/п/